

Zuzana Čaputová
prezidentka Slovenskej republiky

KANCELARIA PREDSEDU NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY		
Dátum zaevidovania: 25-05-2023		
Číslo spisu: MČRS-196/2023		
Listy: 1+114+1x 21.05.2023		
RZ	/H	LU

Bratislava 25. mája 2023
Číslo spisu: 2969-2023-KPSR

Vážený pán predseda,

podľa čl. 102 ods. 1 písm. o) Ústavy Slovenskej republiky vraciam Národnej rade Slovenskej republiky zákon z 3. mája 2023, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia niektoré zákony.

Vzhľadom na obsah pripomienok k vrátenému zákonu uvedených v rozhodnutí, moja účasť na schôdzi Národnej rady Slovenskej republiky nie je nevyhnutná. Dovoľujem si Vás, vážený pán predseda, požiadať o doručenie môjho rozhodnutia všetkým poslancom a o prerokovanie vráteného zákona v Národnej rade Slovenskej republiky bez mojej účasti.

Vrátenie zákona vo výboroch Národnej rady Slovenskej republiky odôvodní Metod Špaček, vedúci Kancelárie prezidenta Slovenskej republiky alebo Tomáš Hubinák, riaditeľ odboru legislatívno-právneho Kancelárie prezidenta Slovenskej republiky.

S pozdravom

Vážený pán
Boris KOLLÁR
predseda Národnej rady
Slovenskej republiky

Bratislava

Zuzana Čaputová
prezidentka Slovenskej republiky

Číslo spisu: 2969-2023-KPSR

ROZHODNUTIE
prezidentky Slovenskej republiky

o vrátení zákona z 3. mája 2023, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia niektoré zákony.

Predkladá:
Zuzana Čaputová
prezidentka Slovenskej republiky

Bratislava 25. mája 2023

Na rokovanie

Národnej rady Slovenskej republiky

I.

Podľa čl. 102 ods. 1 písm. o) Ústavy Slovenskej republiky vraciam Národnej rade Slovenskej republiky zákon z 3. mája 2023, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia niektoré zákony (ďalej len „schválený zákon“).

Navrhujem, aby Národná rada Slovenskej republiky (ďalej len „národná rada“) pri opätovnom prerokovaní zákon neprijala ako celok.

II.

Schválený zákon bol na rokovanie národnej rady predložený ako vládny návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok v znení neskorších predpisov a ktorým sa mení zákon č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „vládny návrh zákona“), ktorý prešiel aj medzirezortným pripomienkovým konaním.

Ako prezidentke Slovenskej republiky mi z čl. 101 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) pri uplatňovaní práva na vrátenie schválených zákonov na opätovné prerokovanie vyplýva aj povinnosť svojím rozhodovaním zabezpečovať riadny chod ústavných orgánov. Pre národnú radu platí, že musí prijímať zákony v súlade s ústavou, predovšetkým s čl. 1 ods. 1 prvou vetou a čl. 2 ods. 2 ústavy.

Podľa čl. 1 ods. 1 prvej vety ústavy je Slovenská republika zvrchovaný, demokratický a právny štát.

Podľa čl. 2 ods. 2 ústavy štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon.

Pri vykonávaní kompetencie prijímať zákony má osobitný význam zákon č. 400/2015 Z. z. o tvorbe právnych predpisov a o Zbierke zákonov Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o tvorbe právnych predpisov“). Riadny zákonodarný proces, ktorý zahŕňa všetky prvky posudzovania vplyvov, odôvodňovania návrhu a diskusie o ňom, slúži ako garancia kvality, dôveryhodnosti a legitimity prijímanej legislatívy. Zákon o tvorbe právnych predpisov v § 2 ods. 1 ustanovuje, že cieľom tvorby právnych predpisov je pripraviť za účasti verejnosti taký právny predpis, ktorý sa stane funkčnou súčasťou vyváženého, prehľadného a stabilného právneho poriadku.

Ústavnoprávny výbor národnej rady, ako gestorský výbor vo svojej správe predložil viacero pozmeňujúcich a dopĺňujúcich návrhov, ktorých schválenie znamená doplnenie viac ako 85% novelizačných bodov v čl. I schváleného zákona, čím bolo *de facto* obídene medzirezortné pripomienkové konanie v miere, ktorá prevyšuje bežné opravy a úpravy návrhu zákona.

Na úpravu čl. I schváleného zákona nadväzuje aj úprava čl. II schváleného zákona, a to konkrétne komplexná zmena § 9 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ktorá by podľa dôvodovej správy k vládnemu návrhu zákona mala reflektovať aj opakované výhrady Európskeho súdu pre ľudské práva na právnu úpravu situácií, kedy dôjde k pochybeniu pri výkone verejnej moci. Niet teda pochybnosti o tom, že čl. II schváleného zákona sleduje legitímny cieľ.

Schválená právna úprava v § 9 ods. 1 (v čl. II schváleného zákona) podľa dôvodovej správy k vládnemu návrhu zákona *„zavádza komplexnejšiu definíciu pojmu nesprávny úradný postup. Cieľom tejto navrhovanej zmeny je zabezpečiť presné vymedzenie toho, čo možno pod tento pojem zahrnúť a tak zabezpečiť jeho lepšiu identifikáciu pri jeho vymedzovaní v praxi, či už prostredníctvom prepracovania jeho pozitívnej definície, ale taktiež zvýraznením toho, čo nemožno považovať za nesprávny úradný postup pomocou determinovania jeho negatívnej definície. Navrhovaná právna úprava týmto reflektuje doterajšiu súdnu prax.“*

Avšak vzhľadom na komplexnosť a diverzitu právnych vzťahov a situácií, ktoré sa riešia v rámci výkonu verejnej moci sa domnievam, že zavedenie taxatívneho výpočtu situácií, ktoré je a nie je možné považovať za nesprávny úradný postup je kontraproduktívne, obmedzujúce a inherentne neúplné riešenie, ktoré je spôsobilé vyvolať potrebu prípadnej opätovnej novelizácie, resp. potrebu väčšej ingerencie súdnej moci pri implementácii týchto ustanovení v rozhodovacej praxi. Som presvedčená, že zavedené spresnenie môže viesť k žiaducemu výsledku iba v prípade, že pôjde o demonštratívne, a nie taxatívne pozitívne či negatívne vymedzenie pojmu nesprávny úradný postup.

Dôvodová správa k vládnemu návrhu zákona vo vzťahu k právnej úprave § 9 ods. 6 (v čl. II schváleného zákona) uvádza, že *„sa zabráňuje duplicita pri odškodňovaní za nesprávny úradný postup, resp. zabráňuje sa i situácii, aby podľa zákona č. 514/2003 Z. z. mohlo byť priznané zadosťučinenie, ak už súd v správnom súdnictve, Ústavný súd SR o primeranom zadosťučinení alebo Európsky súd pre ľudské práva o spravodlivom zadosťučinení rozhodoval, a to bez ohľadu na to, či toto priznal alebo nepriznal.“*

Domnievam sa, že znenie § 9 ods. 6 (v čl. II schváleného zákona) je v rozpore s čl. 46 ods. 3 a čl. 127 ods. 4 ústavy.

Podľa čl. 46 ods. 3 ústavy má každý právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím súdu, iného štátneho orgánu či orgánu verejnej správy alebo nesprávnym úradným postupom.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy Ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

Podľa čl. 127 ods. 4 ústavy zodpovednosť toho, kto porušil práva alebo slobody podľa odseku 1, za škodu alebo inú ujmu nie je rozhodnutím ústavného súdu dotknutá.

Schválené znenie § 9 ods. 6 (v čl. II schváleného zákona) podľa môjho názoru protiústavne stotožňuje inštitút primeraného finančného zadosťučinenia, resp. spravodlivého zadosťučinenia, ako formy postihu orgánu verejnej moci, s inštitútom náhrady nemajetkovej ujmy, ako formy náhrady škody. Znenie schválenej právnej úpravy

tak dopadá v neprospech všetkých fyzických osôb a právnických osôb ústavne nesúladným spôsobom.

Na základe uvedeného mám vážne pochybnosti o súlade niektorých ustanovení čl. II schváleného zákona s čl. 46 ods. 3 a čl. 127 ods. 4 ústavy vzhľadom na porušenie práva na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím súdu, iného štátneho orgánu či orgánu verejnej správy alebo nesprávnym úradným postupom.

Nad rámec vecných výhrad navyše uvádzam, že čl. III schváleného zákona bol prijatý na základe poslaneckého pozmeňujúceho a doplňujúceho návrhu, pričom z porovnania vyplýva, že predmet úpravy čl. III schváleného zákona nesúvisí s predmetom úpravy čl. I schváleného zákona. Táto právna úprava nebola predmetom medzirezortného pripomienkového konania, nebola súčasťou vládneho návrhu zákona a jej schválenie vykazuje známky rozporu s § 94 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 350/1996 Z. z. o rokovacom poriadku Národnej rady Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov. Na základe tohto ustanovenia pri prerokúvaní návrhu zákona nemožno podať návrh, ktorým sa mení alebo dopĺňa iný zákon, ktorý obsahovo nesúvisí s prerokúvaným návrhom zákona. Takto schválený návrh tiež naráža na procedurálne limity § 6 ods. 3 zákona o tvorbe právnych predpisov, ktorý ustanovuje, že návrh zákona nemôže obsahovať novelizáciu iného zákona, ktorá obsahovo nesúvisí s návrhom zákona.

Dovoľujem si zdôrazniť, že nedodržanie zákonom predpísaného procesu prijímania predmetnej právnej úpravy malo významný vplyv aj na jej vecné nedostatky, najmä na určitosť, zrozumiteľnosť a systémovosť textu právnej úpravy, ako aj na nedodržanie požiadaviek právnej istoty.

III.

V nadväznosti na pripomienky uvedené v časti II a vzhľadom na rozsah právomocí prezidenta Slovenskej republiky navrhujem, aby národná rada pri opätovnom prerokovaní zákon neprijala ako celok.

Bratislava 25. mája 2023